

Antiga Audiència, dijous 15 de novembre de 2005

Memoria del saqueo

Memoria del saqueo, Fernando E. Solanas, 2004

Documental que narra les darreres passes seguides per Argentina fins a arribar a la fallida econòmica.

El director

Durant els 60 i 70 Fernando Solanas va ser una de les figures cabdals del cinema argentí radical i d'esquerres. Abans de ser director de cinema, Solanas es dedicava al teatre, al cinema, a les lleis i al periodisme. El 1962 va produir i dirigir el seu primer film. Però va ser quatre anys més tard quan es va aliar amb el col·lectiu Cine Liberación per donar a llum la seva obra més coneguda fins a la data: el documental *La Hora de los Hornos*, una arma social que incitava a l'acció contra la injustícia política a través d'un llenguatge cinematogràfic que barrejava les entrevistes, la poesia, el *collage* i el gènere dramàtic.

Juntament amb el seu col·laborador Octavio Getino, va fer un parell més de documentals abans de passar-se a la ficció quan Perón va tornar al poder. Amb el cop d'estat de

1976, Solanas es va exiliar a París i no va tornar fins al 1983, reprenent la seva carrera amb *Tangos i Sur*, que li va suposar el premi al millor director al festival de Cannes de 1988. Al seus 68 anys, Fernando Pino Solanas porta 40 anys treballant com a realitzador cinematogràfic al temps que milita en un partit polític antisistema des de la seva joventut. Amb *Memoria del saqueo* ha intentat tornar al documental de denúncia i investigació que fou *La hora de los hornos*.

La pel·lícula

Memoria del saqueo ens presenta el testimoni de la realitat viscuda per Argentina entre 1976 i 2001, retratant la progressiva decadència social, econòmica, política i moral que va viure el país durant aquesta època i que va desencadenar en la fi del govern de Fernando De la Rúa. La pel·lícula es presenta com un exemple de cinema

documental de denúncia i suposa un estricte document sobre la història d'aquest país sudamericà a partir de l'inici de la seva última dictadura militar fins a la data. Tal i com afirma Solanas, *Memoria del saqueo* obre la porta al debat i al qüestionament de pràctiques molt esteses a nivell mundial i que són fruit de la globalització, com la privatització d'empreses públiques o la gestió del deute extern.

La coartada

El director comenta d'aquesta manera les raons per filmar *Memoria del saqueo*: «La tragèdia que ens va tocar viure amb l'esfondrament del govern liberal de De la Rúa em va impulsar a tornar als meus inicis en el cinema, fa més de 40 anys, quan la recerca d'una identitat política i cinematogràfica i la resistència a la dictadura, em van dur a filmar *La hora de los hornos*. Les circumstàncies han canviat i de

cara a pitjor: com va ser possible que en el graner del món es patís fam? El país havia estat devastat per un nou tipus d'agressió, silenciosa i sistemàtica, que deixava més morts que els del terrorisme d'Estat i la guerra de les Malvines. En nom de la globalització i el lliure comerç, les receptes econòmiques dels organismes internacionals van acabar en el genocidi social i el buidament financer del país. La responsabilitat dels governs de Menem i De la Rúa no eximeix al FMI, al Banc Mundial ni als seus països mandataris. Buscant beneficis extraordinaris ens van imposar plans neoracistes que suprimien drets socials adquirits i van condemnar a mort per desnutrició, vellesa prematura o malalties curables a milions de persones. Eren crims de lesa humanitat en temps de pau. Una vegada més, la realitat em va imposar recontextualitzar les imatges i compondre un fresc viú del que havíem suportat durant les tres dècades, que van de la dictadura de Videla a la rebel·lió popular del 19 i 20 de desembre del 2001, que va acabar amb el govern de l'Aliança. *Memoria del saqueo* és la meua manera de contribuir al debat que a Argentina i al món s'està desenvolupant amb la certesa que, enfront de la globalització deshumanitzada, un altre món és possible».

Sinopsi

Memoria del saqueo se centra en el govern de Carlos Menem, un exiliat de Perón que va pujar al poder el 1989. Votat a través d'un partit populista, a Menem li va faltar temps per iniciar un programa que consistia en vendre tots els béns d'estat a inversors internacionals i a preus rebaixats. Els nous propietaris demanaven preus majors per serveis que s'havien reduït. Amb l'ajuda del ministre de finances Domingo Cavallo, Menem va aconseguir fer-se amb una bona agenda de contactes mentre l'economia argentina s'apropava al colapse i l'atur i la pobresa creixien exponencialment. *Memoria del saqueo* explica justament com Menem i els seus aliats van aconseguir enfonsar l'economia argentina mentre, a través de les notícies, venien els seus interessos com a interessos d'Estat.

Premis

Memoria del saqueo va rebre l'Ós d'Or Honorífic al Festival Internacional de Cinema de Berlín de l'any passat.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Fernando E. Solanas

Producció: Fernando E.

Solanas, Pierre-Alain Meier i Alain Rozanes

Fotografia: Fernando E. Solanas i Alejandro Fernández Moujan

Música: Gerardo Gandini

Muntatge: Juan Carlos Macías

Enginyer de so: Jorge A. Kuschnir

Nacionalitat: Argentina

Any: 2004

Durada: 118 minuts

Filmografia

2004

Memoria del saqueo

1998

La Nube

1992

El Viaje

1988

Sur

1985

Tangos

1968

La hora de los hornos